

Siodło kawaleryjskie wz. 36 2012

Robert Woronowicz

Siodło wz. 36/2012 na skórzanym czapraku. Brzeg czapraka obszyty skórą. Przepusty i naszywy nieznacznie przesunięte. Brak rzemieni trocznych czaprakowych mocujących ławki do czapraka. Widoczne rzemienie do podwiązywania czapraka pod przedni i tylny łęk.

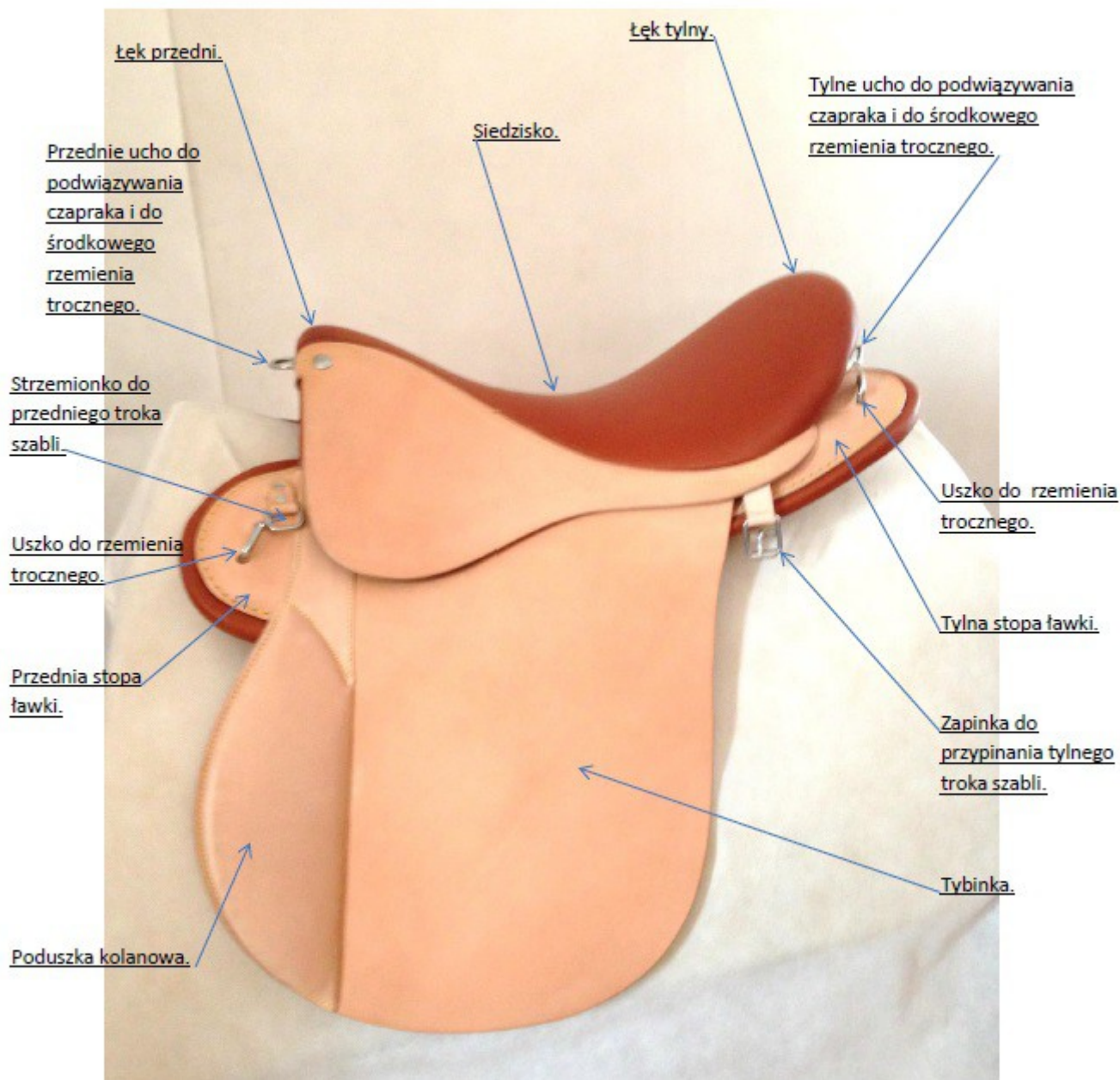
W grudniu 2012 r. Szwadron Kawalerii WP (SKWP) otrzymał nowe siodła przeznaczone do występów reprezentacyjnych. Jest to zupełnie nowy rodzaj siodła w porównaniu z dotychczas używanymi siodłami żołnierskimi wz. 36. Oto historia powstania siodła kawaleryjskiego wz. 36/2012.

Wszystko zaczęło się w końcu ubiegłego wieku (to pięknie brzmi). Dowodziłem wtedy 1 Szwadronem Konnego Przysposobienia Wojskowego „Krakus” im. 1 Pułku Szwoleżerów JP, zorganizowanym jesienią 1993 r. Mój nieżyjący już przyjaciel Jarema Wierchowski, który zajmował się wyszukiwaniem pamiątek po Wojsku Polskim II RP, przywiózł z jednego z wyjazdów siodło oficerskie wz. 36. Siodło zdobył gdzieś na wsi. Miało obcięte tybinki wzdłuż poduszek kolanowych i wzdłuż ławek (pewnie na zelówki butów) oraz obcięte klapki siedziska, zakrywające maszynki, tuż przy szwie siedziska. Poza tym siodło miało wszystko. Ucha przedniego i tylnego łęku, rzemienne uszka na stopach ławek do troczenia przedniego i tylnego pakunków, strzemionko i sprzączkę do troczenia szabli, tabliczki znamionowe firmy siodlarskiej z Warszawy, kompletne wyściółki ławek, poduszki kolanowe z biciami producenta, określające wielkość siodła i rok produkcji (1938). Siodło to podarował mi przyjaciel z myślą, że kiedyś je zrekonstruuje. Już po śmierci Jaremy (czerwiec 1998 r.) zjawił się w naszym ośrodku jeździeckim pan

Andrzej Lewicki, artysta rymarz i siodlarz (też niestety już nieżyjący), który robił najlepsze w Polsce siodła żołnierskie wz. 36.

Wówczas znane były zachowane cztery siodła oficerskie wz. 36. Dwa w posiadaniu Muzeum WP w Warszawie i Poznaniu, jedno w Muzeum Łowiectwa i Jeździectwa w Warszawie, jedno w rękach prywatnych. Nikt w Muzeum nie dałby siodlarzowi zajrzeć do środka siodła, które w konstrukcji bardziej przypomina siodła sportowe niż całkowicie rozbieralne siodła wojskowe.

Siodło kawaleryjskie wz. 36/2012

Pan Andrzej powiedział do mnie:

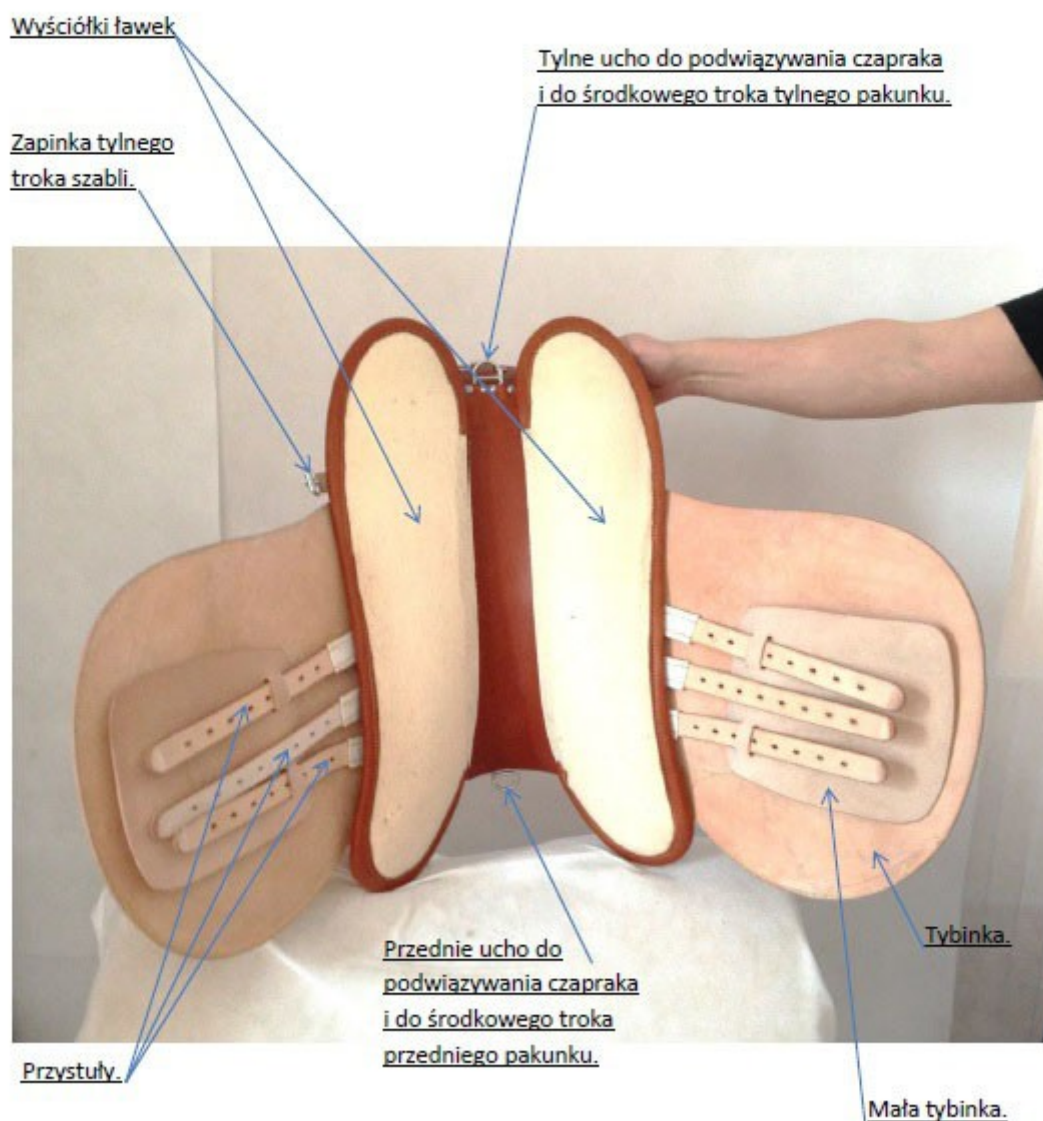
– Panie Robercie, pan da mi to siodło do rekonstrukcji, zrobię je panu za darmo, ale za to będę mógł w szczegółach poznać jego konstrukcję.

Siodło pan Andrzej wykonał bardzo starannie, wykorzystując wszystkie oryginalne elementy, które nadawały się do użytku. Do tego czasu jeździłem w siodle żołnierskim wz. 36 i w siodle McClellana troczonym na polskim czapraku wg Instrukcji Noszenia, Troczenia i Pakowania z 1938 r. Jednak dopiero

jazda w siodle oficerskim wz. 36 pokazała mi, jak powinien wyglądać doskonały sprzęt kawaleryjski. Siodło to jest znakomite do ujeżdżenia, skoków, rajdów i do władania bronią białą. Przejeździłem w nim (ja i mój syn) prawie 10 lat zarówno w długich rajdach (np. Warszawa – Komarów), jak i w zawodach kawaleryjski (np. dwa razy pierwsze miejsce w Mistrzostwach MILITARI, drugie i trzecie miejsce w tychże). Siodło zawsze znakomicie spisywało się wobec konia i jeźdźca.

Siodło kawaleryjskie wz. 36/2012

widok od spodu

W 2000 r. rozpocząłem szkolenie właśnie powstałego Szwadronu Kawalerii WP. W ciągu kilku lat ustaliło się wyposażenie jeździeckie Szwadronu. Codzienne treningi jeździeckie odbywały się w rzędach sportowych. Treningi musztry odbywały się w rzędach sportowych lub w rzędach wz. 36. Gdy szwadron występował z lancami lub na treningach z władania bronią białą, zawsze obowiązywały ogłowia kawaleryjskie wz. 36, a siodła zgodnie z decyzją instruktora. Siodła wojskowe pochodziły z różnych źródeł i były różnej jakości, z trudnością wystarczyło ich na pełne wyposażenie występów reprezentacyjnych. Rzędy kawaleryjskie zużywały się dużo szybciej niż w Kawalerii Ochotniczej z racji częstego użytkowania, szczególnie te słabszej jakości.

Siodła oficerskie wz. 25, bardzo starannie wykonane, były za małe dla naszych koni służbowych.

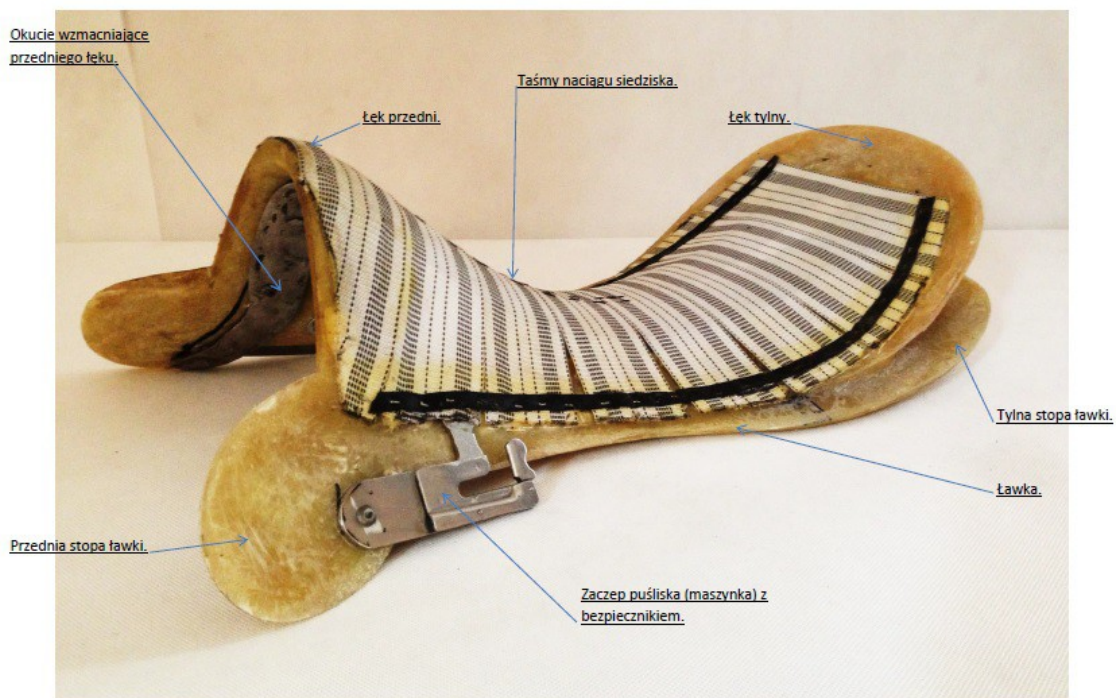
Warsztat, który je wykonywał wzorował się na oryginalnym siodle wykonanym przed wojną przez firmę Lasoty. Nie wzięto jednak pod uwagę, że w II RP oficerowie zamawiali siodła prywatnie, dostosowując ich wielkość do siebie i swego konia. Siodła służbowego używałem wobec tego jedynie na defiladach, gdzie szwadron poruszał się jedynie stępem. Na rekonstrukcje kawaleryjskie zakładałem na konia swoje prywatne siodło oficerskie wz. 36.

W 2009 roku SKWP przeszedł do dyspozycji Dowództwa Garnizonu Warszawa do Batalionu Reprezentacyjnego. Po zapoznaniu się ze specyfiką kawalerii konnej dowództwo zdecydowało o podniesieniu jakości wyposażenia Szwadronu. Wiosną 2012 r. zaistniała konieczność rozpisania przetargu na dostarczenie szwadronowi nowych rzędów kawaleryjskich dla wszystkich ułanów.

Siedem lat z krakusami i dziewięć lat ze szwadronem WP zaowocowały następującymi przemyśleniami o rzędach kawaleryjskich. Dotychczas używane rzędy wz.36, takiego samego wzoru, jakiego używała kawaleria polska w Kampanii Wrześniowej, nie były dostosowane do funkcji, jaką pełni siodło kawaleryjskie w SKWP. Siodło żołnierskie zostało skonstruowane dla kawalerii, która maszeruje konno a walczy pieszo. Kawalerzysta miał na nim przejechać z punktu A do punktu B, zsiąść z konia i biegać lub czołgać się z karabinem. W czasie przemarszów dużo drogi pokonywano pieszo obok konia. Nikt nie przewidywał walki konnej tego rodzaju co w wojnie z sowietami o niepodległość.

SKWP występuje konno. Czas przebywania ułana na koniu to minimum 2 – 3 godziny bez zsiadania. SKWP wykonuje pokazy kawaleryjskie, do których siodło szeregowego wz. 36 konstrukcyjnie nie jest przeznaczone.

Terlica siodła kawaleryjskiego wz. 36/2012

Siodło żołnierskie miało być trwałe, aby na jednym można było wyszkolić kilka poborów. Z tego powodu wykorzystywano dostępne wówczas wytrzymałe materiały.

Z racji dość wiernego odtworzenia, siodło wz. 36 ma duży ciężar spowodowany konstrukcją terlicy, gdzie przedni i tylny łęk wykonane są ze stali. Jednak siedziska obecnie wykonywanych siodła odbiegają jakością i wytrzymałością od siodła przedwojennych. W II RP skóra na siedziska siodła żołnierskich sprowadzana była z Ameryki Południowej. Europejskie krowy nie dawały tak grubej skóry,

jak argentyńskie czy brazylijskie woły robocze.

Siodła kawalerii II RP były podszyte ciemnożółtym filcem (kolor środka przeciw molom). Obecne rzędy są podszyte białym filcem, który bardzo łatwo się brudzi, co nie wygląda estetycznie w pododdziale, który pełni funkcje reprezentacyjne.

Przemyślenia te przedstawiłem Zastępcy Dowódcy Batalionu Reprezentacyjnego, panu mjr Szcześniakowi, wraz z propozycją zaprojektowania nowego siodła, które będzie lepiej zabezpieczać potrzeby SKWP niż siodło żołnierskie wz. 36. Przyjęte to zostało z dużym zrozumieniem, ponieważ Pan Major był bardzo zainteresowany Szwadronem i jazdą konną.

Inspiracją do powstania nowego typu siodła stało się używane przeze mnie zapomniane siodło oficerskie wz. 36. Jako podstawę prac projektowych wykorzystałem częściowo rekonstruowane siodło oficerskie wz. 36 będące w moim posiadaniu a zwłaszcza jego terlicę (szkielet).

Siodła oficerskie w II RP, jako sprzęt zawodowca, były wykonane z myślą o użytkowniku, który będzie z niego korzystał znacznie dłużej niż żołnierz odbywający zasadniczą służbę wojskową. Z tego powodu siedzisko bardziej przypominało siedziska siodła sportowych, nie wymagało też tak grubej skóry, jak siodła żołnierskie. Terlica, całkowicie wykonana z drewna, posiadała jedynie niewielkie okucia stalowe, wzmacniające przedni i tylny łęk. Dawało to siodło o wiele lżejsze od siodła żołnierskiego, co zapewniało lżejszą pracę koniowi oficerskiemu, bardziej obciążonemu pracą niż konie szeregowych kawalerzystów. Siodło oficerskie wz. 36 wyglądem zewnętrznym, gdy jest stroczone polowo, bardzo przypomina siodło żołnierskie wz. 36, zwłaszcza gdy siedzi na nim kawalerzysta. Są prawie identyczne.

W trakcie projektowania nowego siodła przyjąłem następujące przesłanki:

- siodło używane przez SKWP powinno być lżejsze, więc lepsze dla koni;
- siedziska powinny być zbliżone do siodła sportowych. Łatwiej je wykonać niż siedziska siodła żołnierskich wz. 36, są wygodniejsze dla kawalerzysty w przypadku długiego siedzenia w siodle;
- konstrukcja siodła powinna być bardziej przystosowana do wykonywania w nich pokazów kawalerskich i władania bronią białą, gdzie działanie dosiadem odgrywa znaczna rolę;
- wykończenie siodła powinno być skórzane tzn. krawędzie filcu powinny być obszyte skórą, co będzie dawało dużo estetyczniejszy wygląd, odpowiedni dla szwadronu reprezentacyjnego.

Prace konstrukcyjne rozpoczęły się opracowaniem specyfikacji do przetargu.

Poniżej przedstawiam specyfikację do przetargu. Była to wstępna informacja dla potencjalnych producentów, czego będziemy od nich oczekiwać. Pierwszy zwycięzca przetargu nawet tej specyfikacji dokładnie nie przeczytał. Gdy pojawił się podpisać umowę, był pewien, że większość zamówienia to będą siodła żołnierskie wz. 36. Gdy zobaczył, o jakie siodła nam chodzi i na jakich mają być terlicach, wycofał się z przetargu jak nieprzyjemny. Przetarg trzeba było ogłosić ponownie.

Na zdjęciach w specyfikacji przedstawione zostało moje częściowo rekonstruowane siodło oficerskie wz. 36, o którym pisałem na początku artykułu.

Rząd kawalerski oficerski

(skóra bydlęca o grubości do 5 mm, kolor skóry naturalny, wymiary dla koni wysokich w kłębie od 165 cm do 172 cm)

Siodło – kulbaka z podszyciem filcowym (EX): (skóra bydlęca, kolor skóry naturalny, wysklepiony przedni łęk, filc biały).

Oficerski rząd wierzchowy jest wykonany ze skóry bydlęcej barwy naturalnej. Wszelkie okucia są z białego metalu a sprzązki niklowane.

Części składowe oficerskiego rzędu wierzchowego: siodło, podpiersnik, uzda, przedmioty dodatkowe.

Terlica jest z drzewa jesionowego lub bukowego, oklejona płótnem a dla wzmocnienia okuta. Może być także wykonana z tworzywa sztucznego np. żywicy epoksydowej.

Ławki są wygięte odpowiednio do grzbietu konia. Na stopach ławek są umocowane skórzane uszka do rzemieni trocznych, na przednich po jednym a na tylnych po dwa.

Łęki są odpowiednio wygięte. Przedni łęk ma na szczycie kulę (przednią) a po bokach uszka do podpiersnika. Łęk tylny ma na szczycie kulę (tylną) z wycięciem albo strzemionkiem do rzemienia trocznego a poniżej kuli środkowe ucho, przedzielone poprzeczką.

W miejscu, gdzie przedni łęk jest połączony z ławkami, są przynitowane do ławek zaczepy puśliska. Zaczepy mają tylną część ruchomą, na sprężynce, tak że wskutek szarpnięcia (w razie upadku jeźdźca i pozostania nogi w strzemieniu) otwierają się samoczynnie i wypuszczają puślisko.

Mostek tworzą cztery taśmy. Dwie z nich, założone końcami jedna na drugą, są przybite do szczytu przedniego łęku; drugie ich końce przybite są po bokach tylnego łęku. W poprzek ponad taśmami podłużnymi leżą dwie taśmy poprzeczne, przybite do ławek.

Na ławkach są przykręcone z każdej strony po trzy kawałki surowca, do których są przyszyte przystuły popręgowe z blanku podszytego surowcem lub podwójnego blanku. Przystuły są przepuszczone przez małe tybinki o szer 20 cm i dług 22 cm. Środkowa przystuła jest zapasowa. Terlica wraz z mostkiem jest pokryta wyściółką siedziska. Wyściółka siedziska, obszyta płótnem i wypełniona sierścią, przybita jest do ławek i łęków.

Od spodu jest terlica podbita cienką skórą cielęcą lub baranią. To tzw. podszyście terlicy chroni siodło od kurzu i potu końskiego.

Tybinki, ze skóry blankowej, są przytwierdzone do ławek wkrętkami. Tybinki mają naszyte poduszki kolanowe.

Siedzisko jest wykonane ze skóry; z przodu po bokach ma przyszyte skrzydełka z blanku, zakrywające uszka do podpiersnika oraz zaczepy puśliska; nad przednią kulą jest naszyty przepust do rzemienia trocznego.

Do terlicy jest przybite gwoździkami; poza tym przynitowane okuciami na przedniej i tylnej kuli oraz wzdłuż górnej krawędzi tylnego łęku.

Pod ławki terlicy są założone wojłokowe wyściółki ławek. Wyściółki mają kształt ławek. Do ławek umocowane są za pomocą skórzanych wpustów; wpusty mają wycięcia na uszka, osadzone na przednich i tylnych stopach ławek.

Na przednim wpuscie jest naszyte strzemionko do przytroczenia przedniego rzemienia trocznego szabli, u krawędzi tylnego wpustu lewej wyściółki sprzączka do przypięcia tylnego rzemienia trocznego szabli.

Wszystkie części siodła są złączone na stałe i mogą być oddzielone tylko w warsztacie rymarskim przez fachowego siodlarza.

Czaprak filcowy oficerski posyty skórą

(filc biały, skóra bydlęca, kolor skóry naturalny, okucia ze stali nierdzewnej)

Wykonany jest z dwóch kawałków filcu, pokrytych skórą, łączącą obie połowy.

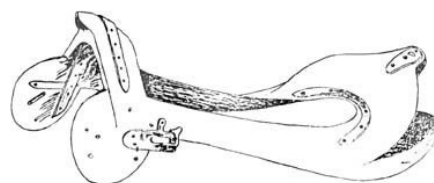
Na przędzie na szyte są z każdej strony po trzy przepusty, w tyle po dwa przepusty do rzemieni trocznych.

Do umocowania do siodła służy surowcowa pętla z przodu i trok, przepuszczony przez otwory w czapraku, z tyłu; na trok nasunięty jest krążek z twardej skóry.

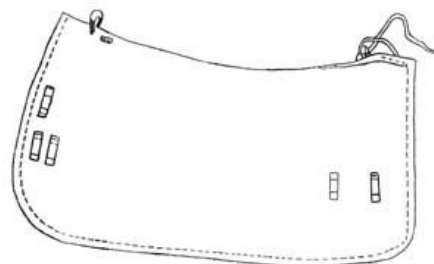
Pętlę zakłada się na przednią kulę siodła, poza przepust na kuli, trok zawiązuje się do ucha tylnego lęku.

Sakwy skórzane oficerskie przednie

(skóra bydlęca półtwarda na sztywnym spodzie o kolorze naturalnym, sprzączki ze stali nierdzewnej, rozmiar dopasowany do siodła).

Terlica siodła oficerskiego

Czaprak siodła oficerskiego

Kształt torby jest prostokątny; pokrywa dochodzi do połowy torby i zapina się przystulką na sprzążkę, przyszytą na wierzchu torby. Na spodzie torb przynitowane są przepusty do rzemieni trocznych. W nałęku znajduje się wycięcie do rzemienia trocznego.

Sakwy skórzane oficerskie tylne

(skóra bydlęca o kolorze naturalnym, sprzączki ze stali nierdzewnej, rozmiar dopasowany do siodła) Sakwy tylne składają się z dwóch oddzielnych torb, zaokrąglonych u dołu, wykonanych z miękkiej skóry na twardym spodzie. Pokrywy jak u sakw przednich.

Na spodzie torb naszyte są po dwa przepusty do rzemieni trocznych. Spody wystają w górę ponad torby, tworząc przy każdej rodzaj nałęku; nałęki mają po dwa wycięcia na skórzane uszka, umocowane na tylnych stopach ławek i przyszyte naprzeciw wycięć języczki.

Do górnej krawędzi nałęku prawej torby przyszyta jest przystulka a u lewej torby zapinka ze sprzążką i wsuwką stałą do spinania sakw.

Komplet troków z ruchomymi przesuwkami

Skóra bydlęca o kolorze naturalnym, szer. troka - do 2 cm, przesuwki ze skóry bydlęcej o kolorze naturalnym, sprzączki ze stali nierdzewnej:

- 2 troki o długości do 85 cm ze sprzążką ze stali nierdzewnej, szerokość do 2 cm, 12 dziurek, szlufka jednostronna;
- 1 trok o dł. do 53 cm, ze sprzążką ze stali nierdzewnej, szer. do 2 cm, szlufka dwustronna;
- 7 troków o długości do 62 cm ze sprzążką ze stali nierdzewnej, szerokość do 2 cm, 10 dziurek, szlufka jednostronna;
- 3 troki do szabli:

- a) 1 do dł. 39 cm, szer. do 2 cm, 5 dziurek, szlufka jednostronna, ze sprzążką ze stali nierdzewnej;
- b) 1 do dł. 28 cm, szer. do 2 cm, 4 dziurki, szlufka dwustronna, ze sprzążką ze stali nierdzewnej;
- c) 1 do dł. 63 cm, bez sprzączki, szlufka jednostronna.

Napierśnik EX

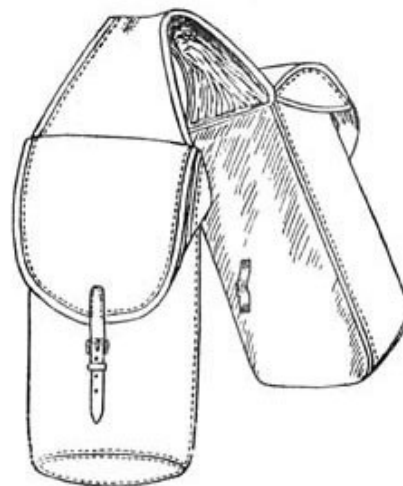
(skóra bydlęca o kolorze naturalnym, z wytokiem, rozmiar 3 i 4)

Puśliska

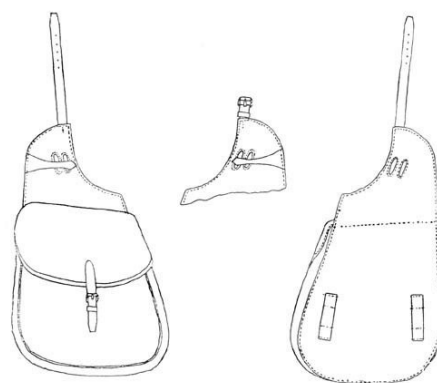
(szyte mizdrą na zewnątrz, wykonane ze skóry bydlęcej o kolorze naturalnym, szerokość do 3 cm, długość ok. 150 cm, 20 dziurek w puślisku, sprzączka ze stali nierdzewnej)

Para strzemion

(wykonane ze stali nierdzewnej, szerokość wewnętrzna strzemiona

Sakwy przednie siodła oficerskiego

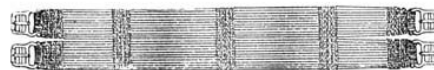
Sakwy tylne siodła oficerskiego

od 12 cm do 13 cm) .

Wkładki profilowane do strzemion

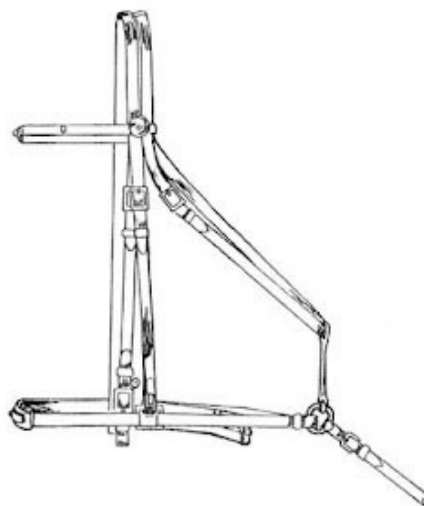
(wykonane z czarnej gumy, szerokość wkładki od 12 cm do 13 cm)

Popręg

(długość min. 135 cm, szerokość 12 cm, sprzączki ze stali nierdzewnej) Popręg sznurkowy jest wykonany z niebielonego lnianego sznurka; składa się z 24 sznurków.

Ma na każdym końcu po dwie sprzączki (ze stali nierdzewnej) z poprzeczką, poza tym w równych odstępach trzy poprzeczne wiązania, zapobiegające plątaniu się sznurków przy poprężeniu konia.

Ogłowie wojskowe oficerskie

(skóra bydlęca, kolor naturalny, rozmiar 3, okucia ze stali nierdzewnej)

kielzno – pelham wz. 36 z łańcuszkiem

(stal nierdzewna, łamane, szerokość bez kółek 13,5 cm)

Wodze

(bydlęca skóra o kolorze naturalnym – ta sama co zastosowana do ogłowia)

Wodze munsztukowe zszyte mizdrą do wewnątrz na płask z przesuwką zaciskową. Wodze wędzidłowe połączone ze sobą za pomocą sprzączki i przystółki. (jak w kantarouździe wz.36) Wykonane są z dwóch rzemieni, około 150 cm długości.

Rząd kawaleryjski szeregowca (skóra bydlęca o grubości do 5 mm, kolor skóry naturalny, wymiary dla koni wysokich w kłębie od 165 cm do 172 cm)

Siodło szeregowca:

(skóra bydlęca, kolor skóry naturalny, wysklepiony przedni łęk, filc biały,) Rząd wierzchowy szeregowego SKWP jest wykonany ze skóry blankowej barwy naturalnej. Wszelkie sprzączki i okucia są niklowane.

Części składowe rzędu wierzchowego: siodło, podpiersnik, uzda, przedmioty dodatkowe.

Terlica jest z drzewa jesionowego lub bukowego, oklejona płótnem a dla wzmocnienia okuta. Może być także wykonana z tworzywa sztucznego np. żywicy epoksydowej.

Ławki są wygięte odpowiednio do grzbietu konia. Na stopach ławek są umocowane skórzane uszka do rzemieni trocznych, na przednich po jednym na tylnych również po jednym.

Łęki są odpowiednio wygięte. Łęk przedni ma od przodu środkowe ucho przedzielone poprzeczką. Przedni łęk ma po bokach uszka do podpiersnika. Łęk tylny ma na tylnej ścianie trzy uszka do rzemieni trocznych a poniżej środkowego uszka środkowe ucho, przedzielone poprzeczką.

W miejscu, gdzie przedni łęk jest połączony z ławkami, są przynitowane do ławek zaczepy puśliska.

Zaczepy mają tylną część ruchomą, na sprężynce, tak że wskutek szarpnięcia (w razie upadku jeźdźca i pozostania nogi w strzemieniu) otwierają się samoczynnie i wypuszczają puślisko.

Mostek tworzą cztery taśmy. Dwie z nich, założone końcami jedna na drugą, są przybite do szczytu przedniego łęku; drugie ich końce przybite są po bokach tylnego łęku. W poprzek ponad taśmami podłużnymi leżą dwie taśmy poprzeczne, przybite do ławek.

Na ławkach są przykręcone z każdej strony po trzy kawałki surowca, do których są przyszyte przystuły popręgowe z blanku podszytego surowcem lub podwójnego blanku. Przystuły są przepuszczone przez małe tybinki o szer 20 cm i dług 22 cm. Środkowa przystuła jest zapasowa. Terlica wraz z mostkiem jest pokryta wyściółką siedziska. Wyściółka siedziska, obszyta płótnem i wypełniona sierścią, przybita jest do ławek i łęków.

Od spodu jest terlica podbita cienką skórą cielęcą lub baranią. To tzw. podszycie terlicy chroni siodło od kurzu i potu końskiego.

Tybinki, ze skóry blankowej, są przytwierdzone do ławek wkrętkami. Tybinki mają naszyte poduszki kolanowe.

Siedzisko jest wykonane ze skóry; z przodu po bokach ma przyszyte skrzydełka z blanku, zakrywające uszka do podpierśnika oraz zaczepy puśliska; na przednim łęku jest przynitowany przepust do rzemienia trocznego. Do terlicy jest przybite gwoździkami. Pod ławki terlicy są założone wojłokowe wyściółki ławek. Wyściółki mają kształt ławek. Do ławek umocowane są za pomocą skórzanych wpustów; wpusty mają wycięcia na uszka, osadzone na przednich i tylnych stopach ławek.

Na przednim wpuscie jest poza tym naszyte strzemionko do przytroczenia przedniego rzemienia trocznego szabli, u krawędzi tylnego wpustu lewej wyściółki sprzączka do przypięcia tylnego rzemienia trocznego szabli.

Wszystkie części siodła są złączone na stałe i mogą być oddzielone tylko w warsztacie rymarskim przez fachowego siodlarza.

Czaprak polowy filcowy (posztyt skórą bydlęcą o kolorze naturalnym, filc biały)

Sakwy tylne skórzane (skóra bydlęca o kolorze naturalnym, sprzączki ze stali nierdzewnej, rozmiar dopasowany do siodła)

Komplet troków

Skóra bydlęca o kolorze naturalnym, szer. troka - do 2 cm, przesuwki ze skóry bydlęcej o kolorze naturalnym, sprzączki ze stali nierdzewnej:

- 2 troki o długości do 85 cm ze sprzączką ze stali nierdzewnej, szerokość do 2 cm, 12 dziurek, szlufka jednostronna;
- 1 trok o dł. do 53 cm, ze sprzączką ze stali nierdzewnej, szer. do 2 cm, szlufka dwustronna;
- 7 troków o długości do 62 cm ze sprzączką ze stali nierdzewnej, szerokość do 2 cm, 10 dziurek,

Czaprak polowy filcowy (posztyt skórą bydlęcą o kolorze naturalnym, filc biały)

Sakwy tylne skórzane

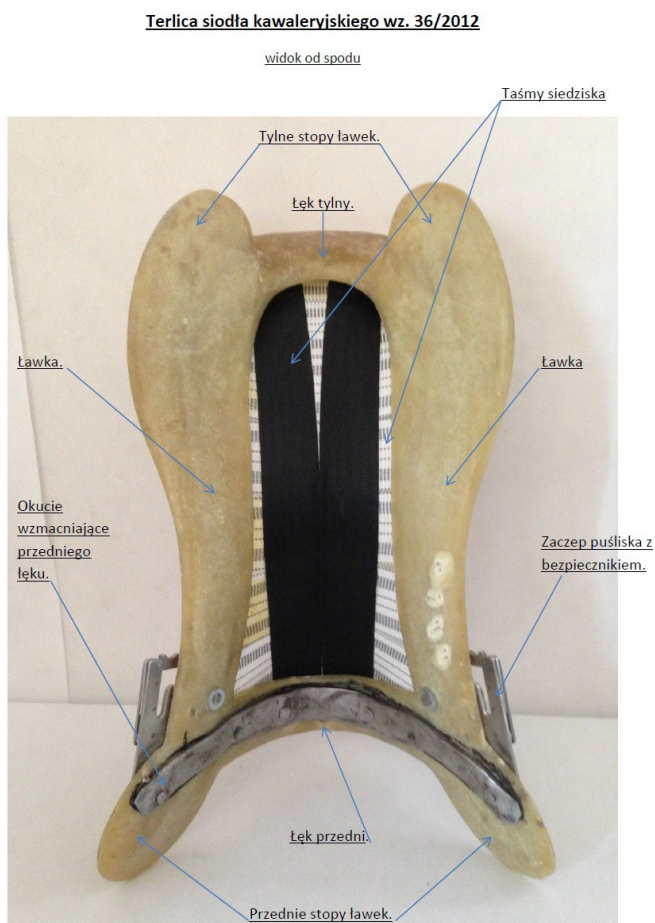
szlufka jednostronna;

- 3 troki do szabli :

a) 1 do dł. 39 cm, szer. do 2 cm, 5 dziurek, szlufka jednostronna, ze sprzączką ze stali nierdzewnej;

b) 1 do dł. 28 cm, szer. do 2 cm, 4 dziurki, szlufka dwustronna, ze sprzączką ze stali nierdzewnej;

c) 1 do dł. 63 cm, bez sprzączki, szlufka jednostronna.

Napierśnik (skóra bydlęca o kolorze naturalnym, bez wytoku, rozmiar 3 i 4)

Puśliska (szyte mizdrą na zewnątrz, wykonane ze skóry bydlęcej o kolorze naturalnym, szerokość do 3 cm, długość ok. 150 cm, 20 dziurek w puślisku, sprzączka ze stali nierdzewnej)

Para strzemion (wykonane ze stali nierdzewnej, szerokość wewnętrzna strzemiona od 12 cm do 13 cm)

Wkładki profilowane do strzemion (wykonane z czarnej gumy, szerokość wkładki od 12 cm do 13 cm)

Popręg (wykonany z białego sztucznego tworzywa o długości min. 135 cm, szerokość 12 cm, sprzączki ze stali nierdzewnej) Popręg sznurkowy jest wykonany z niebielonego lnianego sznurka; składa się z 24 sznurków. Ma na każdym końcu po dwie sprzążki (ze stali nierdzewnej) z poprzeczką, poza tym w równych odstępach trzy poprzeczne wiązania, zapobiegające plątaniu się sznurków przy poprężeniu konia.

Ogłowie kawaleryjskie szeregowego wz.36 (kantarouzda).: (skóra bydlęca, kolor naturalny, rozmiar 3 i 4, okucia ze stali nierdzewnej)

Kielzno – pelham wz. 36 z łańcuszkiem (stal nierdzewna, łamane, szerokość bez kółek 13,5 cm)

Wymiary terlicy:

Wysokość przedniego łęku – 13 cm, brzeg wewnętrzny – 16 cm. brzeg zewnętrzny.

Rozstaw przedniego łęku u jego podstawy – 32 cm.

Odległość między brzegami zewnętrznymi przedniego i tylnego łęków – 45 cm.

Długość ławki po wewnętrznej krzywiznie – 58 cm.

Rozstaw przednich stóp ławek – 34 cm.

Długość przedniej stopy ławki – 6,5 cm.

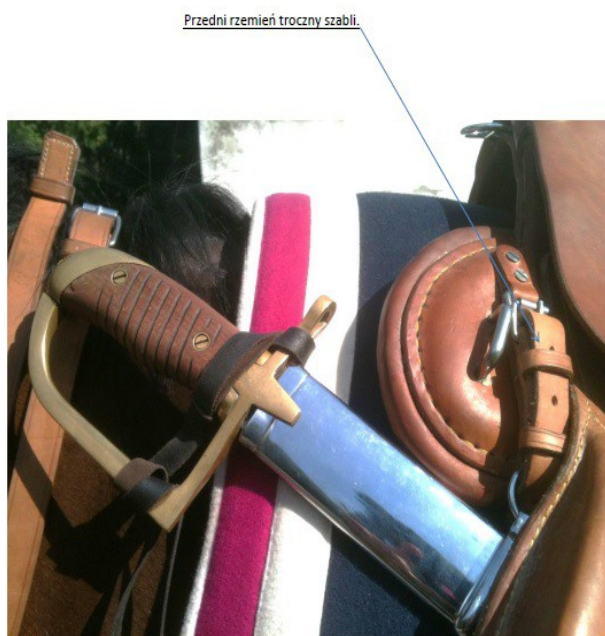
Długość tylnej stopy ławki – 8,0 cm.

Wysokość tylnego łęku – 7 cm brzeg wewnętrzny – 14 cm brzeg zewnętrzny.

Rozstaw ławek pod tylnym łękiem – 30 cm.

Siodło kawaleryjskie wz. 36/2012 w troczeniu paradnym.

Troczenie szabli

Siodło kawaleryjskie wz. 36/2012 w troczeniu paradnym.

Troczenie szabli

Po wyłonieniu zwycięzcy przetargu, zostały mu przedstawione oczekiwania co do materiału wykonania terlicy (szkieletu) siodła (jako wzór posłużyła oryginalna drewniana terlica siodła oficerskiego wz.36). Prototyp siodła miała wykonać firma DAW MAG z Pleszewa.

Terlica miała łączyć funkcje siodła ławkowego, rozkładającego ciężar jeźdźcy na dużej powierzchni grzbietu konia i siodła sportowego, które pozwoli na wykonanie pokazu kawaleryjskiego zawierającego dużo elementów ujeżdżenia. Zaleciłem zastosowanie nowoczesnych materiałów (żywica epoksydowa), wzmocnienie przedniego łęku okuciem stalowym oraz zastosowanie, jak w oryginale bezpiecznikowych zaczepów puślisk. Zdecydowałem o zmianie skórzanych uszek do rzemieni trocznych na stopach ławek

na uszka metalowe, bardziej wytrzymałe, oraz zmieniłem kształt uch przedniego i tylnego łęku na mniej kanciaste, zapobiegające rozdarciu munduru.

Po wykonaniu prototypu terlicy, który sprawdziłem i zaaprobowałem, zostało wykonane prototypowe siodło. Prototyp został sprawdzony praktycznie na treningach kawaleryjskich, a wynikające ze sprawdzianu konieczne poprawki (wypełnienie siedziska, kształt i wypełnienie poduszek kolanowych, grubość wyściółki ławek) zostały przekazane do warsztatu siodlarskiego. W sierpniu, wrześniu i październiku 2012 r. trwały prace konstrukcyjne dotyczące szczegółów wykonania takich elementów składowych jak siedzisko, okucia systemu troczenia pakunków przedniego i tylnego, okucia systemu troczenia szabli. Zaskakującą trudnością stało się znalezienie śrubek z jednym nacięciem w główce, do mocowania strzemionka przedniego, krótkiego troka szabli. Dostępne były tylko śrubki z nacięciami krzyżowymi. Ponieważ były w widocznym miejscu, sprawiały wrażenie anachroniczne.

W efekcie prac konstrukcyjnych powstało siodło o wygodnym siedzisku, w którym ułan spokojnie „wysiedzi” trzygodziną uroczystość oraz sprawnie wykona pokaz kawaleryjski. Siodło jest dużo lżejsze (o 4,5 kg) od siodła szeregowego wz. 36 dzięki zastosowaniu nowoczesnych materiałów, w związku z czym koń kawaleryjski jest mniej obciążony. Przewidziano również oficerską wersję siodła, która od siodła kawaleryjskiego wz. 36/2012 różni się jedynie okuciami kul przedniego i tylnego łęku (jak w siodle oficerskim wz. 25).

W przypadku potrzeby występowania w troczeniu polowym do siodła kawaleryjskiego wz. 36/2012 przewidziany jest czaprak, jak przy siodle żołnierskim wz. 36. Brzeg czapraka jest obszyty skórą (filc jest niewidoczny). Nieznacznie zostały przesunięte miejsca naszywania przepustów do rzemieni trocznych oraz naszyw ze strzemionkami do troczenia sakw. Czaprak jest wykonany bez rzemieni czaprakowych, nieznacznie są przesunięte otwory do rzemieni do podwiązywania czapraka do siodła. Sakwy są te same co przy siodle żołnierskim wz. 36, mają jednak nieco przesunięte otwory w nałęczach do uszek do rzemieni trocznych na tylnych stopach ławek.

Prace nad wykończeniem projektu odbywały się na Dolnym Śląsku w trakcie mojego pobytu na kursie kapitańskim we Wrocławiu. Spotykaliśmy się u kolekcjonera sioseł wojskowych kol. Pawła Biczysko. Wszystkim polecam muzeum powozów w Galowicach, w którym kol. Paweł udostępnia swoją kolekcję ponad 40 sioseł wojskowych i kilkuset kielzen z całego świata (www.muzeumgalowice.pl). Projekt został ukończony w październiku 2012 r., po czym siodło zostało przekazane do produkcji. Szwadron Kawalerii WP otrzymał te siodła na wyposażenie w grudniu 2012 r. Można je ujrzeć podczas wystąpień Szwadronu w asyście Pana Prezydenta RP i jego gości.

Konie ułańskie występują w rzędach paradnych tzn. siodła zakładane są na czapraki paradne a do tylnego łęku troczone są mantelzaki. Paradne elementy rzędu (czapraki i mantelzaki) zostały zaprojektowane przez chorążego kawalerii ochotniczej Konrada Głuchowskiego z Ochotniczego Szwadronu 1 Pułku Szwoleżerów JP.

W dniu 15 listopada 2013 r. siodło kawaleryjskie wz. 36/2012 zostało przez Dowódcę Garnizonu Warszawa uznane za wniosek racjonalizatorski postanowieniem nr 126/2013.